

Verslag concept

Commissie :

2 juli 2012

Ruimte en

Milieu Datum

commissievergadering

Commissievoorzitter :

dhr. H. Hansen

Commissiegriffier :

mw. N. Takkenberg

Telefoonnummer/e-mail :

023-514 5308

takkenbergn@noord-

holland.nl

8b. Informatie Pilot Waterland en project Bennewerf

De **voorzitter** meldt dat voor dit agendapunt zich vier insprekers hebben aangemeld.

De heer **Kools** (gemeente Waterland) brengt naar voren dat de pilot Waterland voor de gemeente Waterland erg belangrijk is. Er is op Marken niet alleen behoefte aan de invulling van een kwantitatieve, maar ook een kwalitatieve vraag aan woningen. In de streekplanuitwerking Waterlands wonen is de woningbouwbehoefte voor de regio bepaald en ook binnen de gemeente Waterland zijn locaties aangewezen die aan de woningbehoefte moeten bijdragen. In dit kader zijn drie kernen aangewezen, waaronder Marken. Op Marken wordt al decennialang niet of nauwelijks gebouwd en er is een nadrukkelijke vraag naar nieuwe woningen. Hier doet de financiële crisis niets aan af. Rekening houdend met de cultuurhistorische ontwikkelingen, de weidevogelleefgebieden, de karakteristieken van een terp en de bereidheid van de grondeigenaar is de locatie Bennewerf in beeld gekomen. Dit is ook opgenomen in het bestemmingsplan en vastgelegd in het bestuursakkoord pilot Waterland. Ook is deze locatie opgenomen in de structuurvisie 2010-2040. De gemeente Waterland heeft het project sinds 2006 in het woningbouwprogramma geplaatst en dit is ook steeds geactualiseerd door de gemeenteraad. Vorig jaar is een ontheffingsaanvraag bij de provincie ingediend om te kunnen bouwen buiten bestaand bebouwd gebied. Op dit moment ligt er een aanvraag bij de ARO op basis van een prealabel advies. Hij spreekt de wens uit dat het plan na alle zorgvuldige afwegingen en de lange aanloop toch doorgang kan vinden en dat door GS vrijstelling wordt verleend. Dit omdat het belangrijk is dat de bewoners van de gemeente Waterland van een goede woning kunnen worden voorzien waar op de langere termijn zeker vraag naar is.

De heer **Wagemaker** (PvdA) vraagt of de heer Kools iets meer kan zeggen over de politieke steun vanuit de gemeente Waterland. Is die steun unaniem en is dat gedurende het gehele proces geweest?

De heer **Kools** (gemeente Waterland) antwoordt dat in de gemeenteraad een aantal fracties minder enthousiast is over het project. In de gemeenteraad is echter wel een duidelijke meerderheid om door te gaan met de Bennewerf.

Mevrouw **Eelman** (CDA) vraagt of de heer Kools nog een toelichting kan geven op de procedure met betrekking tot de ARO.

De heer **Kools** (gemeente Waterland) antwoordt dat het plan vroegtijdig is neergelegd bij de ARO. Hierop heeft men opmerkingen ontvangen die hij ziet als een steun in de rug om de kwaliteit te garanderen.

De heer **Gersteling** (SP) vraagt of het correct is dat het bestemmingsplan van Marken, waarin een aantal locaties was opgenomen waaronder de Bennewerf, in 2006 door de Raad van State is vernietigd en dat er nu alleen een bestemmingsplan in voorbereiding ligt.

De heer **Kools** (gemeente Waterland) antwoordt dat er op dit moment een bestemmingsplan wordt voorbereid. Bij het vorige bestemmingsplan is volgens hem wel al een uitwerkingslocatie opgenomen.

De heer **Kardol** (CU/SGP) heeft begrepen dat er aan de noordelijke rand van Marken een rij woningen met uitzicht op het water al langere tijd leegstaat. Hoe verhoudt dit zich tot de door de heer Kools genoemde behoefte aan woningen.

De heer **Kools** (gemeente Waterland) antwoordt dat deze woningen te duur zijn. In het project Bennewerf zijn de woningen goedkoper.

De **voorzitter** geeft het woord aan de volgende inspreker, de heer Hermus van 'Houd Marken Mooi'.

De heer **Hermus** brengt naar voren dat over het bouwen aan de zuidzijde van Marken iedereen het altijd eens geweest is. Er moet niet gebouwd worden in het zicht van één van de mooiste bewaarde cultuurhistorische plekken van Noord-Holland. De gemeente Waterland heeft in de structuurvisie 2005 vastgesteld dat bouwen hier niet mogelijk is. Minister Cramer heeft bij haar bezoek in maart 2008 aangegeven dat er geen sprake kan zijn van bouwen in dit beschermd natuurgebied. Ook heeft de provincie Noord-Holland halverwege de jaren negentig in het kader van een ander woningbouwproject aangegeven dat aan de zuidzijde van Marken niet gebouwd mag worden. Hij is van mening dat voor de realisatie van het nieuwbouwproject de Bennewerf geen gedegen locatieafweging heeft plaatsgevonden, dat nut en noodzaak niet is aangetoond, dat het plan niet in een woningbouwbehoefte voorziet en dat het de huidige huizenmarkt zal benadelen. Hij vraagt zich af waarom bestuurders op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau hun mening hebben gewijzigd. In de pilot Waterland wordt gesproken over het mogelijk maken van bebouwing in de rijksbufferzone wanneer blijkt dat er een groeiende vraag is of dat er veranderingen in de samenstelling van de lokale bevolking zijn en dat de woningbehoefte opgevangen moet worden. Daarnaast is de eis opgenomen dat er alleen buitenstedelijk gebouwd mag worden als er binnenstedelijk of grenzend aan de bestaande bebouwing geen mogelijkheden meer zijn. Hij kan nergens terugvinden dat voor het bouwen in het open gebied de locatie Bennewerf de meest geschikte locatie is met de minste schade aan natuur en cultureel erfgoed, de minst verstorende invloed op de infrastructuur en met alle bouwtechnische moeilijkheden in veenweidegebied. Hij vindt dat er geen gewogen locatieafweging heeft plaatsgevonden. Als die afweging wel had plaatsgevonden was de huidige locatie nooit gekozen. Het grootste bezwaar van 'Houd Marken Mooi' is de locatie en niet het feit dat er in Marken gebouwd gaat worden. Verder wordt er geen onderbouwing aangetoond voor de plannen van de nieuwbouw in onder andere de economische agenda 2012-2015 van de provincie Noord-Holland. Daarin staat geen bewijs voor bevolkingsgroei in Waterland. Als op grootschalige wijze nieuwbouwwoningen worden gerealiseerd dan zullen er in het historische centrum steeds minder huizen worden verkocht, staan de woningen veel te lang te koop en worden de woningen niet goed onderhouden waardoor de aantrekkelijkheid om in Marken te wonen en te bezoeken zal afnemen. In Marken is er veel tegenstand onder de bevolking tegen het bouwplan de Bennewerf. Er zijn 540 bewoners van Marken die zich tegen de realisatie van dit project hebben uitgesproken. Hij is van mening dat het project niet voldoet aan de werkelijke woningbehoefte, dat dit niet onderbouwd kan worden en dat nut en noodzaak niet aangetoond kunnen worden. Daarnaast gaat er met de realisatie van het project een uniek weidevogelgebied verloren dat niet gecompenseerd kan worden op Marken. Hij is van mening dat bij de voorbereidingen voor de pilot Waterlands wonen de begrippen Waterlands wonen en het nieuwbouwproject de Bennewerf door elkaar heen gebruikt zijn. De werkgroep 'Houd Marken mooi' wil de provincie helpen om samen te kijken naar mogelijkheden van binnen- en buitenstedelijk bouwen, waarbij in de woningbehoefte voorzien wordt en de sociaal-maatschappelijke structuur versterkt wordt. Hierdoor kunnen bezoekers aan Marken blijven genieten van één van de best bewaarde cultuurhistorische plaatsen in Noord-Holland. De werkgroep 'Houd Marken Mooi' pleit ervoor om niet te bouwen aan de zuidzijde van Marken en het nieuwbouwproject de Bennewerf uit de pilot Waterlands wonen te halen.

De heer **Wagemaker** (PvdA) vraagt of de heer Hermus een toelichting kan geven op hetgeen minister Cramer in 2008 heeft gezegd. Dit omdat de minister volgens hem ook een voorstander was van het Waterlands wonen met daarin het project Bennewerf.

De heer **Hermus** antwoordt dat minister Cramer tijdens haar bezoek in 2008 duidelijk heeft aangegeven dat op de geplande locatie de woningen niet gerealiseerd konden worden. Vervolgens is door de toenmalige gedeputeerde gekeken of het toch niet mogelijk was om het Waterlands wonen doorgang te laten vinden mits aan een aantal voorwaarden werd voldaan en is hiertoe is dan ook besloten.

De heer **Gersteling** (SP) merkt op dat bij een eerder bezoek aan Marken door 'Houd Marken Mooi' is aangegeven dat als er woningen gebouwd zouden worden de voorkeur uitging naar een andere locatie. Kan de heer Hermus hierop een toelichting geven?

De heer **Hermus** antwoordt dat 'Houd Marken Mooi' ervoor kiest om eerst binnenstedelijk en dan pas buitenstedelijk te kijken. Als uit het behoefteonderzoek blijkt dat er behoefte is aan starterswoningen dan ziet men ook mogelijkheden in de transformatie van bestaande panden in het dorp die nu te koop staan.

De heer **Gersteling** (SP) geeft aan dat hij heeft begrepen dat er bij 'Houd Marken Mooi' ook een voorkeur bestaat voor het bouwen van woningen aan de noordzijde van Marken.

De heer **Hermus** antwoordt dat daarvoor geen uitgesproken voorkeur is omdat in het noorden ook kwetsbaarheden zijn. Woningbouw aan de noordzijde van Marken ligt wel meer voor de hand.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vraagt of er buiten het bestaand bebouwd gebied locaties denkbaar zijn waarbij er geen sprake is van weidevogelgebieden.

De heer **Hermus** antwoordt dat als men de rode en groene contouren aanhoudt er eigenlijk maar één locatie is en dat is de locatie waar net een project is gerealiseerd. Daar houdt de bebouwingscontour op. Tegen dit gebied aan is er weinig impact voor het weidevogelgebied. Dit gebied ligt tegen de bebouwing aan, maar heeft formeel de status van open gebied.

De **voorzitter** geeft het woord aan de volgende inspreker, de heer Van Altena.

De heer **Van Altena** merkt op dat hij veel op heeft met de cultuur en de historie van Marken. Naar zijn mening wordt door een aantal groeperingen de indruk gewekt dat heel Marken tegen het project Bennewerf is. Dat is niet waar. Er moet in Marken gebouwd worden, maar het gaat bij de keuze die nu gemaakt wordt om smaak. Hij vindt dat men terug moet gaan naar de basis en dat er zo mooi mogelijk gebouwd moet worden, waarbij de cultuurhistorie bewaard wordt. Er zijn de afgelopen jaren projecten geweest die veel meer het weidevogelbestand en leefbaarheid hebben beïnvloed en die Marken zeker niet mooier hebben gemaakt. Als er binnen stedelijk gebied wordt gebouwd dan komen andere vogels in het geding. Dit is onontkoombaar en volgens hem is het een kwestie van keuzes maken. Het gebied waar de woningbouw nu is gepland heeft de minste impact. Hij denkt dat een en ander teveel wordt opgeblazen en dat dit Marken verdeelt. Op dit moment moet er in Marken gebouwd worden en dit kan volgens hem alleen op de gekozen locatie.

De heer **Holthuizen** (50PLUS) wijst erop dat de heer Van Altena nadrukkelijk aangeeft dat er gebouwd moet worden. Welke redenen liggen hieraan ten grondslag?

De heer **Van Altena** antwoordt dat het aantal inwoners van Marken terugloopt. Dit komt omdat er te weinig gebouwd wordt en er te weinig jonge gezinnen naar Marken komen. Dit heeft ook consequenties voor het verenigingsleven, scholen en de middenstand van Marken.

Mevrouw **Van Leeuwen** (GroenLinks) vraagt zich af of de uitspraak kan opgaan dat alleen op de gekozen locatie gebouwd kan worden.

De heer **Van Altena** antwoordt dat in het verleden vier andere locaties door de provincie zijn afgewezen en dat uiteindelijk gekozen is voor de Bennewerf waar iedereen mee kon instemmen. Op dit moment is de Bennewerf de enige plek waar gebouwd kan worden en waarvoor ook belangstelling is.

De **voorzitter** geeft het woord aan de volgende inspreker, de heer Visser.

De heer **Visser** brengt naar voren dat de gemeente Waterland het buitengebied altijd heeft beschermd omdat het agrarisch gebied was. Nu blijkt het toch mogelijk te zijn om daar te gaan bouwen. Op dit moment staan er veel woningen in Marken leeg en te koop. Ook wijst hij erop dat door de vergrijzing de komende jaren nog 140 woningen vrijkomen. Hij vraagt zich af wat dan de wens is om op Marken te wonen. Ook is hij het eens met de heer Van Altena dat men het in Marken leefbaar moet houden. Er moet volgens hem eerst gekeken worden of er wel behoefte is aan de woningen in het project Bennewerf en te kijken naar alternatieven voordat er onomkeerbare beslissingen genomen worden.

De heer **Kardol** (CU/SGP) vraagt op welke termijn de 140 woningen zullen vrijkomen.

De heer **Visser** antwoordt dat onderzoek heeft uitgewezen dat dit binnen tien tot vijftien jaar zal zijn.

De **voorzitter** vraagt aan de gedeputeerde om de status van de besluitvorming aan te geven en wat hierin de rol is van de commissie.

De heer **Talsma** (gedeputeerde) wijst erop dat de pilot Waterland en het getekende bestuursakkoord dat daaraan ten grondslag ligt impliciet de Bennewerf is. PS heeft in de vorige bestuursperiode besloten dat het project Bennewerf in het kader van het Waterlands wonen een goede locatie en oplossing was. PS heeft zich hierover dus al uitgesproken en GS zou op basis hiervan een besluit kunnen nemen. Ook wijst hij erop dat de raad van de gemeente Waterland in meerderheid akkoord is met het project Bennewerf. Gezien de bezwaren die er zijn vanuit Marken en de ideeën die hierover zijn binnen de commissie heeft hij gemeend de prelabelle vraag toch aan de commissie voor te leggen en hierover te discussiëren. Mocht PS besluiten dat men hiermee

niet akkoord wil gaan vanwege de locatie of het ontwerp, dan moet het bestuursakkoord opengebroken worden en dan moet men hiervoor met goed onderbouwde argumenten komen. Dit zou wellicht ook kunnen leiden tot claims. De prealabele vraag wordt nu aan PS voorgelegd omdat grootse en meeslepende en kleine en venijnige plannen in PS aan de orde gesteld moeten worden. Hij beschouwt de bouw van de 35 woningen als klein en venijnig.

Mevrouw **Van Leeuwen** (GroenLinks) interrumpeert en vraagt of het dan wel zin heeft om hierover te spreken. Dit omdat men als PS hierover niet zoveel meer kan zeggen.

De **voorzitter** wijst erop dat hij van mening is dat PS niet op de stoel van GS moet gaan zitten. GS moet volgens hem besturen binnen het mandaat dat door PS is afgegeven.

Mevrouw **Van Leeuwen** (GroenLinks) merkt op dat zij in de veronderstelling was dat er een voorstel van GS aan PS zou worden voorgelegd en dat PS hierover haar oordeel kon uitspreken.

De **voorzitter** wijst erop dat dit niet het geval is. In de voordracht staat 'ter kennisname en van gedachten te wisselen naar aanleiding van de door de gedeputeerde verstrekte informatie'.

De heer **Holthuizen** (50PLUS) wijst erop dat men hiermee als PS dan nooit voortschrijdend inzicht kan neerleggen. Die ruimte moet er wel blijven.

De heer **Kardol** (CU/SGP) merkt op dat hij consistentie van beleid ook van belang vindt. Hij is van mening dat het goed is om als PS hierover even te spreken en te kijken waar de grenzen liggen. Ook wil hij nog van de gedeputeerde weten of er in de pilot Waterland is gesproken over een realisatietermijn.

De heer **Talsma** (gedeputeerde) antwoordt dat hij niet weet of er een einddatum is bepaald. Nogmaals wijst hij erop dat de PS tijdens de vorige bestuursperiode een besluit hierover heeft genomen waarvoor GS heeft getekend. Als PS dan van mening is dat de woningen bijvoorbeeld op een andere locatie gebouwd zouden moeten worden dan moet er een ander bestuursakkoord komen dat juridische gevolgen kan hebben.

De **voorzitter** wijst erop dat dit soort zaken alleen in de Staten behandeld kan worden.

De heer **Gersteling** (SP) pleit ervoor om een en ander vanavond wel te bespreken omdat zijn fractie ook om behandeling heeft gevraagd.

De **voorzitter** vraagt of de andere partijen het ook zinvol achten om het vanavond te bespreken.

De heer **Struben** (D66) en mevrouw **Eelman** (CDA) geven aan wel behoefte te hebben om het agendapunt te bespreken.

De **voorzitter** concludeert dat hiermee het agendapunt inhoudelijk behandeld zal worden.

De heer **Wagemaker** (PvdA) merkt op dat zijn fractie goed heeft geluisterd naar de voor- en tegenstanders. Verder herinnert hij eraan dat de PvdA van meet af aan niet zo enthousiast is geweest over een aantal onderdelen uit het Waterlands wonen. Hij wil dan ook weten of bepaalde onderdelen uit dit akkoord teruggenomen kunnen worden. Voor de PvdA geldt echter heel sterk de betrouwbaarheid en de continuïteit van het bestuur. Voor wat betreft de leegstand lijkt het zijn fractie goed om hiervan een overzicht te ontvangen. Er komt nog een tweede beoordeling van de ARO. Dit zou voor de PvdA redelijk doorslaggevend kunnen zijn. De PvdA leest dat de ARO nu met gepaste tegenzin akkoord is gegaan.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) interrumpeert en wijst erop dat de ARO volgens hem nu nog geen standpunt heeft ingenomen en ook geen advies heeft gegeven.

De heer **Wagemaker** (PvdA) merkt op dat hij dit toch anders leest. De PvdA zal de beoordeling die nog gedaan zal worden door de ARO laten meewegen. Ook vindt de PvdA dat er duidelijkheid moet komen over de weidevogelbroedgebieden en de compensatie hiervan. Voorts heeft de PvdA nog een wat ongemakkelijk gevoel over de constructie met betrekking tot de particulieren en de woningstichting. Hierop zou hij nog een toelichting willen hebben. Verder wil hij weten of in dit

dossier nog een rol is weggelegd voor de PARK. Daarnaast is er een previsie kwaliteitsteam dat volgens hem een positief oordeel heeft afgegeven. De PvdA is er nog niet uit en zal op basis van de beantwoording van de gedeputeerde tot een eindoordeel komen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (GroenLinks) wil van GS weten in hoeverre men nog open staat voor voortschrijdend inzicht. In dit kader verwijst zij naar het spreekwoord 'beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald'. Ook is GroenLinks kritisch over de behoefte aan woningbouw, de locatie en de mate waarin de alternatieven serieus onderzocht zijn. Voorts wil zij weten wanneer de visie op de bufferzone waarvan de pilot een onderdeel is gereed is. Tenslotte heeft GroenLinks een wat moeizaam gevoel bij het woord 'pilot' omdat deze pilot nogal erg privé wordt ingevuld. Volgens GroenLinks kan met de verwachte leegstand op Marken de nodige creativiteit betracht worden en haar fractie ziet daar juist veel perspectief in.

Mevrouw **Eelman** (CDA) constateert uit de inspraakreacties van de insprekers de nodige 'eiland- emotie'. Het CDA is van mening dat er een bestuursakkoord ligt waar geen zaken uitgehaald kunnen worden. Daarnaast vindt men dat het niet gaat om een klein en venijnig, maar een groots en meeslepend plan. Voorts vindt men de pilot Waterland belangrijk gezien het bouwen in de voortuinen van de stad. Het gaat om een ontwikkeling op het scherpst van de snede, hetgeen zorgvuldigheid vereist. Het CDA vindt dat de provincie een goede regiefunctie heeft gevoerd. De ARO geeft aan dat er sprake moet zijn van de allerhoogste kwaliteit. Het CDA gelooft daar ook in als zij naar de plannen kijkt. Het CDA vindt dat het project Bennewerf goed is voor de leefbaarheid van Marken, dat er goed gelet is op het DNA van Marken en men wenst de gedeputeerde succes toe bij de verdere uitwerking.

De heer **Gersteling** (SP) herinnert eraan dat hij met instemming van een aantal partijen verzocht heeft om dit punt te agenderen omdat het denken niet stil hoeft te staan. De SP signaleert dat er op Marken sprake is van de nodige verdeeldheid. Dit omdat het project de nodige impact heeft op het gebied en daarom vindt hij het goed om er nogmaals over na te denken. Hij denkt dat met de kennis die er nu is dit nooit door de provincie zou zijn afgesproken. Hij kan zich nog herinneren dat voormalig gedeputeerde Hooijmaijers in de vorige bestuursperiode het Waterlands wonen inclusief de Bennewerf voor de poorten van de hel heeft weggesleept. Daarom is vlak voor de verkiezingen van februari 2011 alsnog een akkoord door GS is gesloten. De SP blijft zich afvragen of de locatie voor het project Bennewerf wel echt geschikt is, omdat de visie vanuit de structuurvisie is om zoveel mogelijk binnenstedelijk of aan de grens daarvan te bouwen. Nu wil men er nog een terp bijbouwen, hetgeen altijd in een buitengebied of in een weidevogelgebied gedaan wordt. De vraag is of zo'n constructie wenselijk is. De SP vindt dat te snel is gekozen voor de locatie Bennewerf zonder dat een goede afweging is gemaakt. De SP is er niet van overtuigd dat dit een goede oplossing is en men is benieuwd naar de opinie van de overige partijen. Als men het met elkaar eens is dat dit geen goede ontwikkeling is dan moet gekeken worden wat hiervan de consequenties zijn. Hij is dan ook benieuwd wat de PvdA gaat doen met de beantwoording van de gedeputeerde.

De heer **Troost** (PVV) brengt naar voren dat zijn fractie gedacht had om haar visie over dit onderwerp te geven, waarbij men zich niet heeft gerealiseerd dat er een bestuursakkoord ligt. De visie is dat de PVV twijfel heeft over de nut en noodzaak en de locatie van de woningen. In dit kader wijst hij op de weidevogelgebieden en de cultuurhistorie die aangetast worden. Derhalve wil men vasthouden aan het niet bouwen aan de zuidzijde van Marken. Nu hiervoor een bestuursakkoord moet worden opengebroken, dit juridische consequenties heeft en zijn fractie hecht aan consistent beleid heeft men daar twijfel over. Hij neemt dit punt terug naar de fractie.

De heer **Van Liere** (PvdD) herinnert eraan dat de PvdD op 21 november 2011 vragen heeft gesteld over locatieonderzoek voor de Bennewerf. Dit naar aanleiding van de uitspraak van gedeputeerde Talsma dat het uitgangspunt is dat de Bennewerf op de geplande locatie komt. Dat wordt anders als de ARO dit afraadt. Hij heeft tijdens een vergadering de specifieke vraag gesteld of de gedeputeerde juist geciteerd werd. Dit werd bevestigd. Nu zegt de ARO dat de locatie precair en willekeurig is. Derhalve lijkt een locatieonderzoek zijn fractie verstandig. Tenslotte kan hij niet nalaten te constateren dat weidevogels in weidevogelgebieden nooit schijnen te broeden op die locaties waar een bouwproject gepland is.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) wil er nog op wijzen dat de ARO wel aangeeft dat men moeite heeft met de locatie en dat men die precair vindt, maar dat dit nog geen advies is. Volgens hem zou een advies moeten behelzen of een bepaald project al dan niet zou moeten doorgaan. De

ARO reageert volgens hem terughoudend omdat er een bestuursakkoord ligt. De uitwerking van het bestuursakkoord is volgens zijn fractie controversieel met andere zaken die men ook met elkaar heeft afgesproken. Ook vindt hij dat als het gaat om een pilotproject in een dermate kwetsbaar gebied waarbij men achteraf tot de conclusie komt dat men dit beter niet kan doen, er een aantal indicatoren is dat in de weerwil van het bestuursakkoord wat zijn fractie betreft op rood staat.

De heer **Holthuisen** (50PLUS) merkt op dat als zijn fractie in 2010 in de Staten vertegenwoordigd zou zijn geweest en men hierover gesproken had, men gewezen zou hebben op het aantasten van het cultureel erfgoed van Noord-Holland. Inmiddels is een bestuursakkoord ondertekend, is er sprake van voortschrijdend inzicht en heeft men voor wat betreft de locatie waar de woningen gebouwd gaan worden geen hard advies ontvangen van de ARO. Ook is er geen inzicht in wat nu werkelijk de woningbehoefte is. 50PLUS sluit zich aan bij hetgeen is aangegeven door de fracties van GroenLinks en de PvdD.

De heer **Kardol** (CU/SGP) sluit zich aan bij hetgeen gezegd is door de fracties van 50PLUS en de PvdD. Hij signaleert dat er druk geweest is om 300.000 woningen te bouwen en dat die druk zich uiteindelijk heeft vertaald in het maar accepteren van de locatie Bennewerf. Verder vindt hij de woningbehoefte een belangrijk punt. Hij heeft wel zorg over de leefbaarheid van de kern van Marken op termijn. Er kunnen buitenstedelijk woningen gebouwd worden, maar als de leefbaarheid binnenstedelijk is aangetast omdat er woningen leegstaan dan schiet men daar niet veel mee op. Hij pleit dus voor nader onderzoek hiernaar. Ook zijn fractie is niet echt tevreden over de locatie en hij sluit zich aan bij de opmerkingen die hierover al zijn gemaakt. Voorts begrijpt hij het argument dat men met de woningen meer bewoners naar Marken wil halen, maar hij denkt dat het een taak is van de provincie om te bewaken dat niet het ene gat met het andere wordt gevuld. Tenslotte vraagt hij nogmaals naar de termijn die gesteld is aan de pilot Waterland. Als de termijn er niet is kan nog nader onderzoek worden gedaan of die woningen op de Bennewerf noodzakelijk zijn.

De heer **Struben** (D66) signaleert dat het project Bennewerf een netelig probleem is. Het is juist dat in het bestuursakkoord het aantal woningen is afgesproken en dat de afspraak daarmee is vastgelegd. Dat er woningen gebouwd moeten worden die bereikbaar zijn voor mensen op Marken staat vast. Van verschillende zijden worden mogelijkheden voor woningbouw op Marken naar voren gebracht. De implicaties van de Bennewerf zijn groot en D66 wil dat de ARO een onafhankelijk oordeel daarover geeft. D66 vraagt GS voordat een onomkeerbaar besluit tot ontheffing wordt genomen om de alternatieven nog eens goed af te wegen en PS daarover te informeren.

De heer **Annaert** (VVD) vindt dat PS geen besluit moet nemen over het project Bennewerf omdat men daarover niet gaat. Dit laat de VVD over aan het proces zoals dat is afgesproken. GS maakt een afweging over nut en noodzaak en de ontheffing wordt voor wat betreft de beeldkwaliteit nog door de ARO beoordeeld. Wel vindt de VVD dat GS alle zaken die vanavond in de commissie naar voren zijn gekomen bij haar overwegingen moet betrekken. Als het gaat om de nut en noodzaak zou hij nog willen vragen wat het loslaten van de rijksbufferzone door het rijk betekent voor het bestuursakkoord dat er ligt. Dit omdat in artikel 1 van het bestuursakkoord een relatie wordt gelegd met de rijksbufferzone. Daarbij wil hij er ook nog op wijzen dat de pilot Waterland niet alleen het project Bennewerf behelst, maar dat hierin ook nog 100 solitaire woningen en een grote uitleglocatie in Volendam zijn opgenomen. Gezien de huidige ontwikkelingen op de woningmarkt zou hij dan ook willen weten hoe die plannen zich tot elkaar verhouden. Als GS nu wel akkoord gaat met het project Bennewerf en de andere plannen wellicht aangepast of niet waargemaakt kunnen worden, dan wordt het beoogde doel niet bereikt. De VVD vraagt om bovengenoemde zaken in de nadere overwegingen mee te nemen.

De heer **Talsma** (gedeputeerde) signaleert dat een aantal partijen heeft gevraagd of er een weg terug is en wat op basis van voortschrijdend inzicht daarbij de mogelijkheden zijn. In dit kader wil hij erop wijzen dat GS zich met betrekking tot de pilot Waterland verplicht heeft en dat de andere ondertekenaars van de pilot de provincie hieraan kunnen houden. Verder benadrukt hij dat de Bennewerf niet de pilot is. Toen de rijksoverheid de rijksbufferzones heeft losgelaten hebben de toenmalige bestuurders besloten om te gaan kijken wat met het gebied gedaan kon worden. Dit betrof de 100 solitaire woningen in de lintbebouwingen bij de verschillende gemeenten, 750 woningen in Lange Weeren bij Volendam en de woningen op de Bennewerf. Dit zou met elkaar ongeveer 8,5 miljoen euro opleveren. Hierbij verwacht hij dat in ieder geval de

woningbouw in de Lange Weeren in verband met de overloop van Amsterdam succesvol zal zijn. De gemeente Edam/Volendam wil dat het geld dat dit oplevert besteed wordt in Edam/Volendam en omgeving. Hij wil zich verder niet verdiepen in wat de rol van de verschillende gedeputeerden in het tot stand brengen van dit akkoord is geweest, maar hij wil vasthouden aan het bestuursakkoord dat indertijd is getekend. Als PS vindt dat er teruggekomen moet worden op het bestuursakkoord dan wil hij er toch op wijzen dat men te maken heeft met de handtekening die door GS is geplaatst. Hij moet dan wel goede argumenten hebben om de pilot te ontbinden, omdat men anders daarmee wel een risico loopt. Uiteraard kan voor een andere locatie of inrichting gekozen worden als alle partijen die het bestuursakkoord hebben getekend het daarmee eens zijn. Als men niet wil vasthouden aan het bestuursakkoord dan heeft hij weinig ruimte en daarom denkt hij toch dat aan het besluit vastgehouden moet worden.

Verder wijst hij erop dat het hier gaat om een prealabele vraag. Naar aanleiding van de discussie die vanavond in de commissie heeft plaatsgevonden signaleert hij dat gevraagd is om meer duidelijkheid te krijgen over de woonbehoefte op Marken. Een overzicht van de woonbehoefte per 1 juli 2012 kan hij leveren. Daarnaast komt er nog een tweede beoordeling van de ARO. Hij vraagt zich af of het noodzakelijk is om hier ook nog een keer door de PARK te laten kijken. Ook is er een previsie kwaliteitsteam geweest dat allerlei suggesties heeft gedaan. Hij zou het dan ook verder bij een tweede beoordeling van de ARO willen laten. Hij zegt toe dat hij een overzicht van de woonbehoefte/leegstand per 1 juli 2012 zal leveren en dat nog een tweede oordeel van de ARO gevraagd zal worden. Hij zal PS in het najaar hierover berichten. Hij hoort de twijfel bij veel fracties, hij hoort dat men er nog verder over wil nadenken en die gelegenheid wil hij geven.

De heer **Wagemaker** (PvdA) vraagt aan welk tijdsbestek wordt gedacht als gaat om de verdere procedure. Kan ingeschat worden wanneer de ARO een beoordeling geeft?

De heer **Talsma** (gedeputeerde) antwoordt dat het tempo van de planvorming wordt bepaald door de gemeenteraad van Waterland.

De heer **Struben** (D66) wil er nog op wijzen dat het kwaliteitsteam zich heeft beziggehouden met de uitwerking en dat men prima werk heeft gedaan. Hij denkt echter niet dat het daarom gaat. Een advies van de PARK lijkt hem niet nodig en hij denkt dat het ARO-advies afgewacht moet worden.

De **voorzitter** constateert dat hiermee de beraadslagingen over dit agendapunt zijn afgerond.